

محصولات کم آب بر موجب افزایش ضریب امنیت غذایی و خوداتکایی در این بخش می‌شود. اما با سیاستهای اشتباه، ارز بری در این کالا جای ارزآوری را گرفته است. هدفگذاری برای تولید حبوبات تا پایان برنامه ششم توسعه در قالب طرح افزایش ضریب خوداتکایی و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ۷۶۴ هزار تن است. بر اساس برنامه خودکفایی برای مثال قرار بود ۱۰۸ هزار تن عدس و ۲۸۵ هزار تن لوبیا تولید شود اما آمار تولید عدس در این سال ۷۲ هزار تن و تولید لوبیا ۲۶۶ هزار تن است.

به این ترتیب، آمار تولید، مصرف و واردات، ۸ کالای مهم نشان می‌دهد برنامه خودکفایی هیچ‌کدام از کالاها محقق نشده است و دولت قبل با اینکه شعار حمایت از تولید و اجرای اقتصاد مقاومتی را سر میداد نتوانست حتی خودکفایی تولید یک کالای استراتژیک را عینیت ببخشد. مهمتر اینکه نتیجه سیاستهای اشتباهی مانند تعیین قیمت پایین برای خرید تضمینی کالاها، موجب آسیب به بخش تولید و کاهش اعتماد و انگیزه کشاورزان شده است. ترمیم این آسیب و بازگشت اعتماد تولیدکنندگان به چند سال زمان نیاز دارد.

با قطع ارز ۴۲۰۰ تومانی، ارزیابی جایگزین آن شد. قیمت شکر وارداتی حدود ۲۵۰۰ تومان گران‌تر از تولید داخلی است. هم اکنون قیمت شکر وارداتی هر کیلو ۱۵ هزار تومان و قیمت شکر داخلی بین ۱۲۵۰۰ تا ۱۳ هزار تومان است. با اینکه تولید شکر بخاطر اهمیت آن در میان ۸ قلم کالا برای خودکفایی قرار گرفت، اما با محقق نشدن این برنامه قیمت شکر در یکسال بیش از دو برابر شد. قیمت شکر سال گذشته ۶۵۰۰ تومان بود و امسال حداکثر قیمت شکر فله برای مصرف کننده ۱۵ هزار تومان و شکر بسته بندی ۱۶ هزار و ۵۰۰ تومان است. طی ۸ ماه امسال حدود ۷۵۸ هزار تن شکر خام وارد کشور شده است.

حبوبات

حبوبات (نخود، عدس، لوبیا و...) در سبد غذایی خانوار ایرانی، سهم بالایی دارد. با اینکه خودکفایی در تولید حبوبات در برنامه بود اما تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات این کالا مانند کالاهای دیگر، واردات آن را به صرفه تر از تولید کرد. ارز دولتی واردات حبوبات سال ۹۸ قطع و ارز نیمایی جایگزین آن شد. بیشتر کشت حبوبات در کشور به صورت دیم است و در شرایط آب و هوایی ایران، تولید

موضوع عامل دیگری برای کاهش کشت پنبه است. نرخ جهانی پنبه بیش از ۲ دلار است. پنبه وارداتی با نرخ جهانی وارد می‌شود از سوی دیگر قیمت پنبه داخلی نیز از قیمت جهانی متاثر می‌شود. قیمت و ش پنبه، کیلویی ۱۵ هزار تومان تعیین شده است این در حالیست که در بازار آزاد و ش پنبه ۳۰ هزار تومان خرید و فروش شد. سال ۸۰، ۹۹ هزار تن پنبه در کشور تولید شد و ۷۰ هزار تن هم وارد شد که معادل ۱۴۰ میلیون دلار است. نیاز سالانه به پنبه ۱۵۰ هزار تن است.

چغندر قند

کشت چغندر به عنوان ماده خام برای تولید شکر، به عنوان محصولی راهبردی تأثیر بسیار مهمی در امنیت غذایی کشور دارد و به همین منظور و با در نظر گرفتن سهم بالای شکر وارداتی در شکر مصرفی، برنامه تولید کافی این محصولات در داخل، در دستور کار قرار گرفت. پیش بینی این است تولید شکر امسال به یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن برسد که این رقم به تولید سال ۹۶ که ۲ میلیون و ۱۵ هزار تن شکر بود، نشان می‌دهد تولید شکر کاهشی شده است. واردات شکر تا سال ۹۸ با ارز ترجیحی بود

